

Võru I Põhikool - www.vip.edu.ee

Võitsime „Tulevikulinna“ mängu

Vaheajal veetsime sõpradega Võru Noortekeskuses aega. Kui noorsootöötaja Erle meie juurde tuli, küsis ta, mis koolist me oleme. Saanud teada, et õpime Võru I Pk-s, uuris ta, kas me ei tahaks oma tiimi kokku panna, et osaleda Võru Tulevikulinna mängus. Mõte tundus huvitav ja nii moodustasimegi oma võistkonna: Ainar Põldsalu 9.b-st, Karlis Õispuu ja Janis Ummelk 8.b-st ning Maikel Ivanov 8.a-st.

Mäng toimus kahel päeval: 28. ja 29. oktoobril. Hommikul kogunesime SEB panka, kus kolmandal korrusel oli meile kaetud kohvilaud. Toimus registreerumine ja tutvumismäng, mille käigus saime teiste tiimidega ning mängu juhtidega tuttavaks. Üks mängu läbiviijatest oli Briti Nõukogust. Võistkondi oli 5, iga neist sai oma värvi. Meie olime sinised.

Mängu jaoks tuli paberile panna kümme ideed, lõpuks valisime nende seast hääletamise teel välja ühe - otsuse rajada Võrru eakatele inimestele mõeldud omaette asuv linnak, kus neil oleks kõik vajalik kättesaadav nõ käe-jala juures.

Järgmine päev oli mõeldud idee edasiarendamiseks, esitluse kokkupanemiseks ning esitamiseks. Planeerisime oma Elukogenute linnaku Taara linnaossa ning lisaks korteritele kavandasime sinna eakate jaoks SPA, apteegi, kalastuskoha, poed, parkla - ühesõnaga kõik vajaliku.

Käisime tänaval ja küsitlesime eakaid inimesi. Nad olid üllatavalt positiivselt meelestatud. Tundi huvi, kui palju seal koha eest üüri tuleks hakata maksma ning üks härra tahtis juba kohe korterit valmis ostma hakata. Intervjuud võtsime ka

Sisukord

„Tulevikulinn“	1
Comeniuse projektist	1
Üks lahe koolipäev	2
Comenius projektitööst	2
Võimlemispidu	3
Üks isevärki teater	3
Antslas keeleõhtul	4
Üks väike heategu	4
Jõuludest	5
Jõuluristsõnad	6

videosse ning hiljem näitasime oma esitluse käigus.

Esitlusele pidime ka ise rahvast kutsuma, kes meile kaasa elaksid ja hiljem oma lemmikidee poolt hääletaksid. Meie kutsusime endale kaasa elama Võru linnavalitsuse töötajad. Kui kõik tiimid olid oma ideesid tutvustanud, toimus salajane hääletus. Pärast häälte kokkulugemist selgus, et lemmikuks osutus siniste ehk siis meie tiimi mõte rajada Võrru Elukogenute linnak.

Järgnes autasustamine ja tehti palju pilte. Peaaunuhinnaks oli 5000.- krooni oma idee elluviimise alustamiseks. Oleme omakeskis arutanud, et kasutame seda raha mõnel asjalikul koolitusel osalemiseks, sest nii suurte projektidega tegelemine, nagu meie idee seda oli, nõuab palju teadmisi. Veel saime autasudena roosad! koolikotid, kruusid, T-särgid ning kommikotid. Aga oluline on muidugi, nii meeskonnatöö kui esinemise kogemus.

Päeva lõpus koos Noortekeskuses torti süües leidsime, et need kaks vaheaja päeva olid sisukad (ka nalja sai palju) ning harivad.

Alustasime Comeniusega septembris, mil partnerkoolide esindajad meie kooli külastasid. Nüüd on valmis ja juba partnerkoolidesse saadetudki kõik projektitööd. Usinalt löid kaasa 5A, 6B, 7B, 8B, 9A ja 9C klass ning õpetajad Hille Juss, Marju Lani, Iiris Tagen ja Eva Aader. Kõiki valminud töid ja ka neid, mis meile saadeti, on võimalik vaadata projekti kodulehel <http://sites.google.com/site/environmentsustainability/home>

Märtsis külastavad neli meie kooli õpilast ja neli õpetajat Prantsusmaal Nantes'is Collège Auguste Mailloux kooli.

Eva Aader/projekti koordinaator

Üks lahe koolipäev

5. novembril toimus Tallinnas Eesti Riiklikus Nuku- ja Noorsooteatris noortekonverents Lahe koolipäev 2009 „Kas maailm ootab meid?“.

Võrust alustasime sõitu päris vara, kell 06.30. Lõuna-Eesti maakondade esindajad läksid ühise bussiga. Juba sõit oli väga lõbus, sõlmisime tutvusi, lobisesime ja naljatasime. Umbes 10.30 jõudsim Tallinnasse. Läksime maha Vabadussamba juures, kust algas ka rongkäik. Liikusime ühtses kolonnis Nuku- ja noorsooteatri poole. Tee peal olid igasugused põnevad sildikesed ja maskotid. Maskotid sebisid ringi ja uurisid, et kus oleks parem õppida ja kuhu plaanime tulevikus õppima minna. Soovitati jääda Eestisse!

Kohale jõudes läksime vaatama Nuku- ja noorsooteatri õudustetuba. See oli „mega jube“. Või no vähemalt seal, kus olid need ämblikud, mis hüppasid laest alla... Järgnes loeng, mida pidasid Voldemar Kolga ja Contra. Teemaks oli, et kumb on parem elukeskkond - kas linn või maa? Seda kõike kommenteeris žürii, kes koosnes nukuteatri maskottidest. Nemad siis leidsid, et ei ole määrava tähtsusega, mitusada ruutkilomeetrit on kodulinna suurus või siis koosneb eluruum paarist majapidamisest ja lehmast õue peal. On tähtis, et igaüks oskaks ära tunda teda ümbritseva suure või väikese maailma väärtusi. Sellist kohta, kus mitte midagi väärtuslikku ei leiduks, ei ole siin maailmas olemaski.

Pisikese pausi ajal sai igasugust nänni. Järgnes Neeme Raua ja Martin Saare loeng, kus räägiti välismaal elamisest, õppimisest ja töötamisest. Nemad ju ise elavad välismaal. (Ameerikas.) Kui loeng oli kuulatud, tuli lõunasöök ja peale seda anti üle Hea Eeskuju tiitel, mille sai tänavu Käina Gümnaasiumi 11 klassi õpilane Reili Rand, kes eelmisel aastal tegi oma koolis ettepaneku, et oma loosipakkide asemel tehakse kingitusi hoopis lastekodulastele ja Puuetega Inimeste Koja noortele. Päeva lõpetas kontsert, kus esines Ivo Linna ja peale seda hakkasime tantsima Tantsupeo ühe juhi Märt Agu käe all. Loomulikult sai ka lõpus autogramme küsida ja kuulsustega pilti teha. 19.30 hakkasime Võrru sõitma ja 11.30 jõudsim koju. Päev oli suhteliselt väsitav, aga väga tore!)

Hanna-Liisa Jallai 7.b

Comeniuse projektitöö käib

5.a klassi õpilased uurisid Comeniuse projekti raames, kus ja milleks õpilased vett kasutavad ja kui palju see maksab. Nad koostasid nimekirju, kuidas vett kokku hoida ning tegid paarikaupa postri „Veering“.

Vesi on väga tähtis komponent meie elus. Ilma veeta poleks tekkinud Maa peal elu ning ilma veeta ei ole ka meil võimalik elada. Vett kasutame igapäevaelus palju. Kõige rohkem kulub vett joomiseks ja söögitegemiseks. Maailmas on ainult kolm protsenti magedat vett, sellest 1% on joomiskõlblik. Ülejäänud on soolane vesi.

Peaksime iga päev vee kokkuhoidmisele mõtlema, alustades kasvõi sellest, et ei jäta kraani asjatult jooksuma. Vett kulub palju ka muudeks asjadeks: koristamiseks, pesupesemiseks, auto pesemiseks, lillede kastmiseks jne. Vett vajavad loomadki. Vett peab jätkuma kõigile ja selletõttu tulebki seda säästa.

Liisa Matsi 5.a

Kuidas vett kokku hoida?

- Hambaid pestes keera vahepeal kraan kinni.
- Pead pestes keera šampoonitamise ajaks kraan kinni.
- Kasuta 2-süsteemset WC potti.
- Kasuta tiigi- või vihmavett aia kastmiseks.
- Kasta aeda ja kasvuhoonet korralikult hommikul või õhtul kord nädalas. Taimed ei vaja igapäevast kastmist.
- Kontrolli, et kastmisvoolikud ja torud oleksid terved.
- Kartuleid keetes ära lase potti vett täis. Kartulid keevad pehmeks ka siis, kui pott on täidetud poolikult.
- Lase kraanist vett joogiks või kohvitegemiseks ainult niipalju, kui ära jõuad juua.
- Kasuta nõude pesemiseks nõudepesumasinat. Jooksva vee all pestes kulub vett märgatavalt rohkem.
- Ära käi vannis iga päev. Kasuta enamikul päevadel dušši. Vannis käi kord nädalas.

5.a klassi soovitus

Võimlemispidu

Ühel päeval ütles meie õpetaja, et koolis tuleb võimlemispidu. Arutasime seda asja klassis ja mõtlesime, et osaleme ka. Järgmisel päeval tõi Meril plaadi kaasa. Me jagasime klassi lapsed gruppidesse ja hakkasime harjutama. Vahepeal vaidlesime ka omavahel natuke, et mis sammud kõige paremini sobivad, aga võimlemispeoks sai meie klassil valmis koguni kolm kava: „Poisid ritta“, „Hüppavad tüdrukud“ ja „Kummipea“. Võimlemispeol esinesime esimesena ja närv oli sees küll. Kartsime, et järsku läheb kellelgi midagi sassi. Tegelikult läks meil kõik hästi ja siis saime juba rahulikult teisi esinejaid vaadata. Eriti meeldisid breikijad ja 8.c klassi kava. Meie klassi Kadi koos oma tantsupartneri Marcusega olid ühed peo üllatusesinejad. Nad esitasid kolm peotantsu. Pärast jäime veel diskole. Tüdrukud proovisid ka raamatu pea peal kandmist, nii et see käies maha ei kukuks. See pidi ilusat rühti aitama kujundada. Järgmisel aastal tahame jälle võimlemispeol osaleda.

Johanna Viiksaar, Marianne Raha, Rene Möttus 3.a

Üks isevärki teater

Peaaegu igaüks meist on mänginud legoklotsidega ning valmistanud neist igasuguseid põnevaid asju. Kuidas aga neid asju liikuma panna ning mida kujutab endast robotiteater, seda said meie kooli õpilased vaadata 9. detsembril. Just sel päeval külastas Tartu Ülikooli MTÜ Robotika robotiteater meie kooli.

Algul tutvustati legorobotit ning seejärel anti väike etendus. Tõeliselt põnevaks läks aga alles peale etenduse lõppu, kus 18-l huvilisel oli võimalik ise programmeerida ja oma robot liikuma panna. Liikumisel oli ka oma kindel eesmärk - robot pidi jõudma jääkaruni, seejuures ei tohtinud ta aga valget joont puudutada. Põnevust jätkus nii nendele, kes ise tegutsesid, kui ka pealtvaatajatele.

Robotika eesmärk on arendada inseneriteadust s.t viia lapsed mängu abil tehnika juurde. Mõistmaks miks ja kuidas miski töötab, tuleb õpilastel lahendada erinevaid ülesandeid ja ehitada vastavaid roboteid. Läbi mängu otsitakse lahendusi meie elu mugavamaks muutmiseks.

Õp Anne Reiljan, Robotiteatri „maaletooja“ meie koolis

Koolis tutvustati erinevaid ämblikke

Lahe koolipäev

Meile meeldib muusika

Meie kooli 9c klassi õpilased Marelle, Merit ja Anna-Liisa läbisid TORE 9-päevase koolituse. Oma teadmisi hakkavad nad edasi andma jaanuaris, kui ootavad TORE-kate ridadesse uusi liikmeid. TORE on tugiõpilaste oma ring Eestis, mis tegutseb 1996. aastast.

Kui sa tahad:

- olla edukas ja igapäevaselt toimetulev,
- paremat suhtlemisoskust ja- julgust,
- tunda ja kontrollida paremini oma tundemaailma,
- kujundada eneseväljendusoskust,
- arendada ja austada iseend,
- toetada eluterveid väärtusi,
- olla parem sõber ja klassikaaslane,

siis võta ühendust Marelle, Meriti, Anna-Liisaga või sotsiaalpedagoogiga ja tule TORE liikmeks. Vaata ka www.tore.ee

Käisime Antslas keelteõhtul

8.c klassist kuuluvad kooli Õpilasesindusse Sandra ja Getter. Aktiivsete ÕE liikmetena on just nemad osalenud ka maakondlikel ÕE koosolekutel. Mõte teha sel aastal maakondlikke üritusi tekkis Võrumaa Õpilasesinduste Liidul juba septembrikuus. Esimeseks ürituseks plaaniti keelteõhtu, kus iga kool esitaks mingis võõrkeeles laule, luuletusi või näidendi. Keelteõhtu korraldamist arutati mitmel koosolekul ning 10.detsembri õhtul saigi see Antsla Gümnaasiumis teoks. Lisaks Sandrale ja Gettteriile kuulusid meie kooli esindusse veel nende klassivennad Taavi, Kevin ja Roman. Selgeks õpiti kantrilaul „Take me home, country roads“. Kõigil olid seljas kantristiilis rõivad ning Taavi tinistas kitarriga ka. Esinema pidime kohe esimestena. Rahvas hakkas kohe kaasa plaksutama ja tegelikult läks meil esinemine päris hästi. Kuigi naer kippus kangesti peale. Peale meie olid kohal veel Võru Kesklinna Gümnaasium, Vastseliina Gümnaasium, muidugi Antsla Gümnaasium, Vana-Antsla Kutsekeskkool. Kõige pisemad osavõtjad olid Osula Põhikooli teisest klassist, nemad esitasid võrukeelse lühinäidendi „Mutionu pido“. Suuremad osalised laulsid soome, inglise, saksa ja vene keeles ning mängiti üks inglisekeelne näidend ja venekeelne „Punamütsike“. Samal ajal, kui žürii otsustas, milline on parim laul ja parim näidend, kuulasime meie bändi esinemist ning vaatasime Antsla tüdrukute breikimist. Laudadele oli meile valmis pandud kommiküpsiseid, samuti kohvi ja teed. Saime omavahel ja teiste koolide õpilastega lobiseda. Kui žürii otsuse teatas, selgus, et esikohta meie laul ei saanud, aga sellest pole midagi, esimene saabki ju olla ainult üks. Kõik osavõtjad said tänukirja ja kommikoti ning elamuse ühest toredast õhtust eakaaslaste seltsis. Järgmisena on Õpilasesinduste Liidul plaanis korraldada missi ja misterivalimised ja me kavatsame ka seal osaleda.

Sandra Raudsepp, Getter Peik 8.c

Üks väike heategu

Üksteise abistamine on vajalik, sest keegi meist ei tea, mis hetkel me ise teiste toetust vajame. Heategu ei pea olema suur, võib olla ka väike. Aga heategu teeb meid kõiki ilusamaks ja paremaks.

Me kõik vajame toetust igapäevases elus. Mõned vajavad tuge natuke rohkem kui teised, sest mitte igapähele meist pole antud õnne omada vanemaid ja toetavat kodu, olla terve ja seeläbi edukas.

Selliste sõnadega kutsus Unicef Eesti noortepatroon Laura Põldvere kõiki Eesti koolilapsi tegema ühte väikest heategu.

Kui inimesed saavad jõulusoovi Unicefi postkaardil, siis ei rõõmusta nad sellega mitte ainult kaardi saajat, vaid aidatakse ka neid lapsi, kes seda abi just kõige rohkem vajavad.

Meie koolist aitasid Unicefi postkaarte müüa ja tegid seeläbi väikese heateo järgmised õpilased:

Seliin Soidla ja Sheila Kalde 5.a klassist, Kristjan Raud, Gert Lang ja Tomi Sakkos 5.b klassist, Hannabel Vissel, Karmel Klaus, Marleen Kaur, Tiina Kase, Elina Eliaser, Sandra Tint, Agnes Hirv ja Elina Kardsepp 6.a klassist ning Hanna-Liisa Jallai 7.b klassist.

Mõttele, hea lugeja, kas Sinu tänasesse päeva on juba mahtunud mõni pisike heategu. Ja kui veel mitte, siis on Sul õhtuni ju veel aega. Märkata... Abikäsi ulatada... Julgustavalt naeratada...

Enne esinemist...

Käes on jõluaeg ning aasta 2009 käib viimaseid samme, et üle anda teatevahetus uuele, 2010. aastale. Postikaru toimetused loodab, et kõigile meie lugejaile oli möödunud aasta tähendusrikas ning pakkus huvitavaid tegevusi ja positiivseid emotsioone.

Vastastikku rõõmu valmistamiseks ei ole palju vaja, tihti piisab heast sõnast, oma eksimuse tunnistamisest, käe ulatamisest abivajajatele või lähedastele.

Heategu valmistab rõõmu nii tegijale kui vastuvõtjale.

Jõuluajal unustagem tülid ja argipäeva mured!

See on hea aeg endasse süüvimiseks, tagasivaatamiseks ja mõtlemiseks. Mõtlemiseks selle üle, mis õnnestus, mis ei, milliseid teadmisi ja oskusi lõppev aasta tõi, mille võrra rikkamaks saadi.

Mõnus on süüdata kuusel küünlad ning mõelda homsele. See on just see aeg, et korraks peatuda ja tunda südames jõuluõõ hõngu. Jõulud on aeg, millal inimesed tunnetavad üksteise lähedust. Jõulud on headuse aeg. Jõulud on rahu aeg. Jõulurahu ei kuulutata välja mitte ainult linnades, alevites, vaid ka looduses – metsades. See on aeg vaikuse nautimiseks.

Soovime, et saabuvate jõulude ajal oleks aega üksteise jaoks, oleks aega olla koos oma lähedastega. Jätkugu meil aega ka iseenda jaoks. Olgu meis ja meie ümber pisut vaba ruumi ja aega ühele väikesele jõuluimele!

Valgeid helbeid liugleb
vaikselt taevast alla
ja hõbevalgust kallab
tuppa kuldne kuu.
On ümbrus kõikjal valge,
kuhu ka ei vaataks
ja härmahteis
sädelevad puud.
On loodus imeline
just kui muinasloos,
kus täide minna võib
ka suurim salasoo.
Tuleb uskuda ja loota
ja kes teab ehk teidki ootab
uuel aastal palju üllatusi ees.

Me ihkame jõuluks koju
ja otsime tuttavat ust,
üht tunnet, mis iial ei looju -
rõõmu väikesest jõulupuust.

Kodus ootab meid jõulurahu,
laul sujuv ja leebe jutt.
Pere koondub, kes asumas lahus,
nüüd kõigil on kojutõtt.

Me ihkame jõuluks koju
ja otsime armastust,
me ootame rahu ja sooja -
rõõmu väikesest jõulupuust.

On jõulurahu aeg
Pime öötuul rabistab lumeteri.
Süüta küünal ja oota.
Hubisevas leegis on lootus.
Argipäeva praegu ei ole.
Tahad üksindust, vaikust?
Et alla neelata või välja nutta
kurguklomp, mida halastamatus
Sinus päev - päevalt pigistab.
Või mõelda end hoopis vanaema
jõulupostkaarti?
Tead küll, sellise sügavsinise taeva
lumevarevuse ja kutsuvkollase aknasilmaga
majamütsakaga lastepilt.
Kus teekäija jäljed veel kinni tuiskamata.
Või mõelda ennast igaveste kaduvate
põlvede ketti.
Lüli lüli järel üksteist haaramas.
Püsihel elu hoidmas.
Ja lõpuks mõtle ennast koju.
Kus laste silmasärasse kaob Su murekurd.
Kus alati oodatakse jõuluvana.
Mitte ainult sellepärast, et kinke saada,
vaid et ennast ka proovile panna -
on ta ikka olemas?
Usume koos muinasjutte.
Oleme kõik kodus.
Süütame küünla ja ootame.
Hinge kinni pidades.
Jõulurahu.
Tiina Tammer

Jõuluristsõna

1. -----
2. -----
3. -----
4. -----
5. -----
6. -----
7. -----
8. -----
9. -----
10. -----
11. -----
12. -----

Punasele kriipsukesele kirjutatud tähtedest saad kokku ühe soovi:

-----

1. Valge. Koosneb tavaliselt 3 lumepallist. Ninaks porgand.
2. Käib aasta lõpus majast majasse. Tal on kaasas suur kingikott. Kannab punast mantlit.
3. Võib olla tehtud näiteks vildist või nahast ja on sooja voodriga. Pannakse jalga ja sel on täpselt samasugune paariline ka.
4. Pikad, peenikesed ja ülespainutatud otstega. Talvel saab nendega kerge vaevaga ja kiiresti edasi liikuda.
5. Roheline ja okastega. Aasta lõpus tuuakse tuppa ja ehitakse ära.
6. Pruun ja lõhnav. Enne jõule küpsetatakse ja kaunistatakse. Maitseb lastele.
7. Salapärane. Pakitud. Selle eest peab salmi lugema.
8. Tekib siis, kui lumi on maas ja tuul puhub kõvasti. Tükib kõigile silma. Maad ja taevast pole siis üldse näha.
9. Pannakse hämaras põlema. Aasta lõpus on neid palju kuuse küljes.
10. Laste lemmik talvel. Selle peale istutakse ja lastakse mäest alla.
11. Soe, tavaliselt kootud. Tutiga. Mõned lapsed tahavad ilma selleta õue minna, aga siis hakkab pea külmetama.
12. Väga ilus. Tiibadega. Vaatab jõulude ajal taevast alla laste peale ja käib neil mõnikord isegi külas.

Ühenda jõuluvanasõnad tervikuks:

1. Mida päkapikk ei õpi
2. Suur piparkook
3. Narrid jõuluvana üks kord
4. Jõuluvanal on

- ... narrib tema sind üheksa korda.
 ... lumi põlvini.
 ... ajab suu lõhki.
 ... seda jõuluvana ei tea.

Ka sedamoodi võib mõelda:

Jõulumemm: "Päkapikk, miks sa oma mõmmiku külmkappi oled pannud?"
Päkapikk: "Aga sellepärast, et mulle meeldib jääkaru rohkem."

